

A opinión consultiva da Corte Internacional de Xustiza sobre a declaración unilateral de independencia de Cosova

Álvaro Domínguez

O 22 de xullo de 2010, a Corte Internacional de Xustiza (CIX) emitiu unha opinión consultiva (Opinión) en resposta á pregunta que a Asemblea Xeral das Nacións Unidas expúxolle en virtude da Resolución 63/3, de 8 de outubro de 2008, sobre a declaración de independencia de Cosova, efectuada o 17 de febreiro dese mesmo ano. A Opinión levantara unha gran expectación, tanto pola posibilidade de dar resposta a moitas cuestións de Dereito Internacional relativas a un hipotético “dereito de secesión”, como polas implicacións políticas que o sentido da conclusión final da Corte podería ter en non poucos Estados de todo o mundo.

Con todo, e como se verá nas próximas páxinas, esta Opinión resultou decepcionante, polo menos no primeiro destes aspectos. O presente traballo, seguindo no fundamental a estrutura da Opinión, analiza os razoamentos xurídicos nos que a Corte basea o seu fallo e ofrece unhas conclusións críticas do mesmo.

Contexto da declaración de independencia

O 10 de xuño de 1999, o Consello de Seguridade das Nacións Unidas adopta a Resolución 1.244 (1999), actuando baixo o paraugas do capítulo VII da Carta das Nacións Unidas. Nela, o Consello de Seguridade autoriza ao secretario xeral da Organización das Nacións Unidas (ONU) a establecer unha presenza internacional civil en Cosova co fin de instaurar unha administración interina no territorio. Unha serie de regulamentos moderarían os poderes desta Misión de administración interina das Nacións Unidas en Cosova (MINUK polas súas siglas en inglés), que sería dirixida por un representante especial do secretario xeral da ONU.

En novembro de 2005, o secretario xeral nomea ao finlandés Martti Ahtisaari como enviado especial para o proceso de determinación do estatuto futuro de Cosova. Tras longas e infrutuosas negociacións con ambas partes, o enviado especial envía un informe ao secretario xeral da ONU no que afirma que non existe posibilidade de alcanzar unha saída negociada de común acordo e conclúe que a única opción viable para Cosova é a independencia, inicialmente baixo supervisión internacional. Esa conclusión nunca é referendada polo Consello de Seguridade da ONU.

As eleccións para a Asemblea de Cosova son celebradas, por primeira vez, o 17 de novembro de 2007. Posteriormente, o 18 de febreiro de 2008, unha declaración proclamando a Cosova como Estado soberano e independente, é adoptada